

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., v právní věci žalobce **HORNET FASHION s. r. o.** se sídlem Velká 2984/23, Ostrava – Moravská Ostrava, zastoupeného Mgr. Sylvou Pahutovou, advokátkou se sídlem Dlouhá 53/6, Ostrava – Moravská Ostrava, proti žalovanému **Státnímu úřadu inspekce práce** se sídlem Kolářská 451/13, Opava, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného č. j. 926/1.30/13/14.3 ze dne 3. května 2013, ve věci správního deliktu,

t a k t o :

I. V řízení se **p o k r a č u j e .**

II. Rozhodnutí žalovaného č. j. 926/1.30/13/14.3 ze dne 3. května 2013 se **z r u š u j e** a věc se **v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.

III. Žalovaný je **p o v i n e n** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 15 342,- Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Sylvy Pahutové, advokátky se sídlem Dlouhá 53/6, Ostrava – Moravská Ostrava.

O d ů v o d n ě n í:

Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného č. j. 926/1.30/13/14.3 ze dne 3. května 2013, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Oblastního inspektorátu práce pro Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj se sídlem v Ostravě č. j. 11512/10.72/12/14.3 ze dne 30. 1. 2013, jímž byla žalobci uložena pokuta ve výši 250 000,- Kč za spáchání správního deliktu spočívajícího v umožnění výkonu nelegální práce V. M. v provozovně žalobce ve dnech 15. 4. 2012 a 18. 4. 2012.

Žalobce namítal, že správní orgány zjistily chybně skutkový stav. Vycházely pouze ze záznamu o kontrole pořízeném dne 18. 4. 2013, který byl cele infiltrován do protokolu o kontrole; tím došlo k obejití ustanovení § 137 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Správní orgány svým postupem porušily zásadu vyšetřovací i zásadu materiální pravdy. V záznamu absentovaly exaktní údaje o tom, jakou konkrétní činnost paní M. na prodejně vykonávala; v záznamu chybí údaje o zjištěných uskutečněných před zahájením samotné kontroly. Výkon závislé činnosti byl vyvrácen písemným vyjádřením V. M. ze dne 25. 6. 2012. Dle žalobce nebyla náležitě vypořádána námitka, že paní M. záznam podepsala, aniž jej četla. Pokud ohledně této skutečnosti vznikly pochybnosti, měly správní orgány vyslechnout inspektorku, která prováděla kontrolu. Žalobce dále zpochybnil záznam o kontrole v tom smyslu, že otázky byly kladeny v budoucím čase, takže nic nevypovídají o aktuálním stavu, zjištěném v okamžiku kontroly. Správní orgány neprovedly navrhované důkazy formou svědeckých výsledků, kdy svědky předem hodnotily a mezery ve skutkových zjištěních vyplnily vlastními domněnkami. Žalobce závěrem napadl výši uložené sankce, která má pro něj likvidační charakter, a jako taková se rozchází s účelem zákona.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že záznam, proti němuž žalobce brojí, byl pouze podkladem pro vypracování protokolu o výsledku kontroly, který byl jako důkaz v řízení proveden, a poukázal na zvláštní právní úpravu, kterou se při kontrole orgány inspekce práce řídí. K námitce neúplných zjištění v záznamu pak opakuje závěry učiněné již v napadeném rozhodnutí, že z logiky věci nemohla být kontrola nelegální práce paní M. činěna po zahájení kontroly. Žalovaný na základě četných zkušeností s kontrolní činností inspektorátů práce uvádí, že kontrola v délce 25 minut je při kontrole dvou osob zcela adekvátní. Zjištěný výkon práce paní M. nemůže být fabulací inspektorek, jestliže tyto paní M. samy při práci zastihly a ona jim sdělila, že nemá uzavřen pracovněprávní poměr. K námitce, že paní M. záznam podepsala, aniž jej četla, žalovaný poukázal na to, že inspektorky neměly žádný důvod uvádět do záznamu skutečnosti jinak, než se staly. K námitce ohledně otázek v budoucím čase odkázal na prvostupňové rozhodnutí. K námitce neprovedení výsledku V. M., E.H. a J. F. pak rovněž odkázal na odůvodnění napadených rozhodnutí. Pokud se žalobce dovolává nepoužitelnosti kontrolního protokolu s odkazem na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Ads 177/2011-120, pak toto rozhodnutí je nepřiléhavé, neboť se týká úředních záznamů o vysvětleních osob, nikoli protokolů

o výsledcích kontrol dle zákonů, jimiž se řídí kontrolní činnost orgánů inspekce práce. Žalovaný dále poukázal na důvody společenské škodlivosti deliktního jednání a k výši pokuty odkázal na to, že byla uložena na spodní hranici zákonného rozpětí.

Protože v mezidobí bylo před Ústavním soudem pod sp. zn. Pl. ÚS 52/13 zahájeno řízení o zrušení ustanovení § 140 odst. 4 písm. f) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zaměstnanosti“), ve slovech „nejméně však ve výši 250 000 Kč“, podepsaný soud usnesením č. j. 78 Ad 58/2013-43 ze dne 8. 9. 2014 řízení přerušil. Nálezem ze dne 9. 9. 2014 bylo sporné ustanovení zákona zrušeno. Proto bylo ve výroku I. tohoto rozsudku dle § 48 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), vysloveno, že se v řízení pokračuje.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Z obsahu správních spisů soud zjistil, že oblastní inspektorát práce provedl v prodejně oděvů provozované žalobcem v OC Olympia na adrese Olomoucká 90, Velký Týnec-Vsisko, dne 18. 4. 2012 kontrolu, jejímž předmětem bylo dodržování pracovněprávních předpisů. Na provozovně byla zjištěna přítomnost E.H., která obsluhovala zákazníky a inkasovala peníze za zboží, a V. M., která vybalovala zboží, opatřovala je visačkami a komunikovala se zákazníky. V. M. uvedla, že vykonává práci asistentky prodeje, je v práci na zkoušku, byla v ní již 15. 4., nemá uzavřen pracovněprávní vztah a dnes se má vedoucí rozhodnout, zda práci dostane nebo ne. O dva dny později obdržel oblastní inspektorát práce vyjádření jednatelek J. F., která uvedla, že v oba dny paní M. pouze pozorovala provoz prodejny s ohledem na svůj zájem o výkon práce v ní. O průběhu a výsledku kontroly byl pořízen dne 25. 4. 2012 protokol, o jehož přezkoumání žalobce dne 30. 4. 2012 požádal. Přezkum byl vyřízen přípisem ze dne 14. 5. 2012 a proti výsledku přezkoumání si žalobce podal námitky, které byly dne 14. 6. 2012 zamítnuty jako nedůvodné. Dne 4. 7. 2012 byl žalobce vyzván k odstranění nedostatků učiněných při kontrole, na což reagoval dne 13. 7. 2012 doručením zprávy o přijatých opatřeních, jejíž přílohou byla pracovní smlouva, uzavřená dne 18. 4. 2012 s V. M. pro práci asistentky prodeje. Přípisem ze dne 17. 12. 2012 byl žalobce vyrozuměn o zahájení deliktního řízení; důkaz kontrolním protokolem mimo ústní jednání byl proveden dne 10. 1. 2013. Žalobce dne 23. 1. 2013 zaslal správnímu orgánu své vyjádření s písemným vyjádřením V. M. Požadoval mimo jiné výslech V. M., E. H. a J.F. Oblastní inspektorát vydal dne 30. 1. 2013 prvostupňové rozhodnutí, jímž žalobce uznal vinným ze spáchání správního deliktu na úseku zaměstnanosti podle § 140 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti, tím, že nejméně ve dnech 15. 4. 2012 a 18. 4. 2012 umožnil ve shora uvedené provozovně výkon závislé práce spočívající ve vybalování zboží a obsluze zákazníků mimo pracovněprávní vztah. Proti tomuto rozhodnutí žalobce podal odvolání, jež bylo napadeným rozhodnutím zamítnuto.

Podle § 5 písm. e) bodu 1 zákona o zaměstnanosti se pro účely tohoto zákona se rozumí nelegální prací výkon závislé práce fyzickou osobou mimo pracovněprávní vztah.

Podle § 140 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba se správního deliktu dopustí tím, že umožní výkon nelegální práce podle § 5 písm. e) bodu 1 nebo 2.

Pokud se týče námitek chybně zjištěného skutkového stavu, pak soud nemůže přisvědčit námitce žalobce, že protokol o výsledku kontroly pořízený na základě záznamů o skutečnostech zjištěných při kontrole neobsahuje dostatečně individualizovaný skutek a že jej nelze použít jako důkaz. V případě takového protokolu se jedná o jiný institut, než je záznam o podání vysvětlení dle § 137 odst. 4 správního řádu. Správní judikatura konstantně a dlouhodobě připouští protokol o výsledcích kontroly jako důkaz, proto na ni soud pro stručnost odkazuje (srov. rozhodnutí Vrchního soudu v Praze č. j. 6 A 82/93-21 ze dne 27. 8. 1993, Nejvyššího správního soudu č. j. 4 As 21/2007-80 ze dne 30. 5. 2008 či č. j. 6 Ads 46/2013-35 ze dne 13. 2. 2014). Pokud správní soudy kritizují správní orgány za použití protokolu o výsledku kontroly (jako například ve věci, vedené před Nejvyšším správním soudem pod sp. zn. 4 Ads 177/2011, na níž žalobce poukázal), pak tak činí v souvislosti s absencí konfrontace takového důkazu s důkazy jinými, nezpochybňují však samotnou přípustnost takového důkazu.

Je třeba přisvědčit žalobci, že v provedeném řízení absence náležité konfrontace protokolu o kontrolních zjištěních s jinými důkazy rovněž nastala. Žalobce předesťel skutkovou verzi odlišnou od verze vyplývající z protokolu o kontrole. Správní orgán zamítl výsledky dvou svědkyň a jednatelky žalobce s tím, že vyjádření jednatelky zhodnotil a výslech svědkyň je nepotřebný s ohledem na již učiněná zjištění. Správní orgány tak odmítly výsledky se skutkovým odůvodněním, které mělo být právě výsledkem svědkyň zpochybněno. Došlo tak ke zkrácení žalobce na jeho procesních právech. Je proto třeba svědkyně vyslechnout a až následně zhodnotit jejich výpovědi, případně se vypořádat s rozpory mezi důkazy, pokud vystanou.

Pokud se týče dalších žalobních námitek, soud se neztotožňuje s nesprávným vyhodnocením záznamu, zachycujícího odpovědi paní M. Otázky jsou uváděny v přítomném čase, a s tím korelují i odpovědi, které se týkají přítomnosti a dokonce i minulosti (výkon práce dne 15. 4. 2012)! Žalobní námitka ohledně této skutečnosti je naprosto nedůvodná a ve zřejmém rozporu se spisovým materiálem. Podobně se soud neztotožňuje s námitkami ohledně toho, že paní M. měla podepsat záznam, aniž jej četla. Od toho je podpis, aby stvrzoval údaje, pod něž je připojen. Jestliže by paní M. vytvořila vědomě podklad pro rozhodování v rozporu se skutečností, nelze klást za vinu správním orgánům, pokud zpochybňování takového podkladu neuvěří, a naopak takové zpochybňování vyhodnotí jako účelové, nejsou-li k dispozici jiné indicie, svědčící ve prospěch takového zpochybňování. Soud taktéž odmítá obviňování správních orgánů, že skutkový stav doplňovaly smyšlenkami. To, že správní orgány uváděly, jak obvykle kontroly probíhají, pouze vyvrací námitky

žalobce, nezaplňuje „bílá místa“ ve skutkových zjištěních, ale ozřejmuje použité podklady řízení. Soud se ztotožňuje se žalovaným v tom, že nelze mít rozumné pochybnosti o tom, že zjištění o nelegální práci lze činit před tím, než se inspektoři prokáží kontrolované osobě a nikoli až poté. V tomto ohledu žádná relevantní pochybnost ohledně kontrolního záznamu nevzniká. Stejně tak nelze znevěrohodnit kontrolní zjištění pouhým poukazem na délku trvání kontroly, která nečiní kontrolní zjištění nemožnými.

Naproti tomu důvodnou je dále námitka nepřiměřenosti uložené pokuty ve světle ústavní ochrany lidských práv a svobod. Jak je výše uvedeno, nálezem Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 52/13 ze dne 9. 9. 2014 byl zrušen § 140 odst. 4 písm. f) zákona o zaměstnanosti ve slovech „nejméně však ve výši 250 000 Kč“. Ústavní soud dopěl k závěru, že sporná právní úprava bránila řádné individualizaci konkrétního případu, neboť spodní hranice pokuty byla stanovena v takové výši, že omezovala rozhodující správní orgány přihlídnout k specifickým okolnostem různých případů, jakož i k osobám delikventů a jejich majetkovým poměrům. Do těchto majetkových poměrů mohla v některých případech zasáhnout se značnou intenzitou a šlo proto o zjevně nepřiměřenou výši spodní hranice pokuty, která dosáhla ústavní dimenze. Na základě tohoto nálezu připadá v úvahu i uložení nižší pokuty než 250 000,- Kč. Logicky však – protože k vydání citovaného nálezu Ústavního soudu došlo až v průběhu řízení před soudem – žalobou napadené správní rozhodnutí neobsahuje odůvodnění toho, proč byla zvolena pokuta ve výši 250 000,- Kč, s výjimkou konstatování, že jde o pokutu na samé spodní hranici (tehdy platného) zákonného rozmezí. Nelze samozřejmě oprávněně tento nedostatek žalovanému správnímu orgánu vzhledem k okolnostem vytýkat. Zároveň však ale nemůže rozhodnutí z tohoto hlediska obstát. Naopak, důsledky zrušujícího nálezu Ústavního soudu je nutno uplatnit ve všech probíhajících řízeních před orgány veřejné moci bez ohledu na to, v jaké procesní fázi se nacházejí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Ads 80/2013-41 ze dne 2. 12. 2014, publ. pod č. 3167/2015 Sb. r. NSS). Bude tedy na správních orgánech, aby se znovu zabývaly stanovením výše pokuty s ohledem na konkrétní okolnosti dané věci.

Z výše uvedených důvodů krajský soud zrušil napadené rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí (ust. § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.). Současně krajský soud vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení (ust. § 78 odst. 4 s. ř. s.). Při novém projednání věci je žalovaný vázán právním názorem soudu (ust. § 78 odst. 5 s. ř. s.). V souladu s ust. § 76 odst. 1 s. ř. s. bylo ve věci rozhodnuto bez jednání.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého procesně úspěšnému žalobci vzniklo vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení.

Náklady žalobce tvoří zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši 3 000,- Kč, odměna advokátky za tři úkony právní služby – a to převzetí věci a sepsí žaloby a dupliku dle § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhl. č. 177/1996 Sb., přičemž výše odměny za jeden úkon činí dle § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bod 5 vyhl. č. 177/1996 Sb.

částku 3 100,- Kč, tři režijní paušály po 300,- Kč dle § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. a 21% DPH ve výši 2 142,- Kč. Náhrada soudního poplatku za návrh na přiznání odkladného účinku žalobci nenáleží, neboť tento návrh byl zamítnut pro nedostatečná tvrzení učiněná žalobcem na podporu tohoto jeho návrhu; náklad proto nebyl důvodně vynaložen.

Vzhledem k odlišné úpravě s. ř. s. a zák. č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), týkající se nabytí právní moci rozhodnutí, uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.

Podle § 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. zavázal soud žalovaného zaplatit náhradu nákladů řízení k rukám advokátky, která žalobce v řízení zastupovala.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku je **m o ž n o** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Krajský soud v Ostravě
dne 14. května 2015

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu